

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De p[ro]batia piscina ca. lxxxj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Euangelica

Omnesq; manibus manducare dicebat. Quare discipuli tui transgreduntur traditiones seniorum. Et respondit Iesus. Quare vos transgredimini mandata domini propter traditionem vestram. Nam deus dicit. Honora patrem tuum et matrem tuam. Quod non nisi pro reverentia dictum est. Verum etiam pro necessitate obsequijs exhibendis. Hi pharisaei impietate sub nomine pietatis docebat. dicentes filios melius facere si deo vero patri vouerit quam parentibus offerenda erant instructes eos quod parentibus egenis responderet. O pater: corban quod est ex me tibi. proderit Corban est munus votuum quod dicitur. Quod vouit deo: vis tibi prodesse. Absit. Et conuocatis ad se turbis ait illis. Non quod intrat in os coinquinat hominem. intellige apud deum. sed quod procedit ex ore. Primum intelligit de ore carnis secundum de ore cordis. Nam et vomitus inquinat hominem. Unde et quodam libri habent. sed quod procedit ex corde. Quare ergo idolochibus et his qui furciva sunt et rapta non vescimur pro scandalo visitando. Libus enim in se mundus est. Et dixerunt ei discipuli. Scis quod pharisaei audito hoc verbo scandalizantur. scilicet non vis scandalon offendiculum pedis. vel ipsas ruinas dicimus. Et respondit. Sint te illos: ceci sunt et duces cecorum. Non enim a veritate pro scandalo recedendum est.

Quibus non transit in virtutem nature.

Capitulum LXXXVIII.

Quinque intrasset

Iesus domum ait petrus. Ediffere nobis pabola ista. Et respondit. Non intelligis quod os intrat vadit in ventrem: et in secessum emittit. Nilhil ei de cibis transit in virtutem nature quam refurget. sed cibus adluta in se tamen crescit et manet. Et subiicit. De corde autem exeunt furta etc. Plato principale anime putavit esse in cerebro. Et rationem frax in felle. desideria in iecore. sed in terra christi principale anime est in corde. De hoc pro coinquinat ponit coiccat in terra hebreum idioma. quod commune immundum dicebat. quod cibos communes vocabant prohibitos in lege quos immundos iudicabant. quod alie gentes communiter illis vesciebantur.

Dicunt heretici dum idiotam fuisse et phisicam ignorasse. quia plures cibi pro artus et venas et medullas et nervos fundunt. quod probat per eos qui iugum vomitum habent super cibo et tamen corpulentissimi sunt: sed quilibet humorum purgatio secessio dicitur pro.

De muliere chananea. Cap. LXXXIX.

Virgens inde ierusalem

Iesus abiit in fines tyri et sidonum. Et rogabat eum mulier gentilis chananea syrophoenissa genere pro filia sua quam malea demonio vexabatur.

Chananei quondam iudeam incoluerant sed post dispersi sunt. Et hac dispersione erat mulier ista ex syris et phenicibus orta. Qui dam tamen dicunt tyrophenicissa. quod sic phenicissa erat quod tyria sic et dido fuit. hoc nomine indicantes regiones mulierum et patriam. Iesus autem non respondit ei quibus ne sibi pararetur videre tur quod dixerat. In via gentium ne abieris. pro quod cum incederet discipuli respondit. Non sum missus nisi ad oves qui perierunt domus israel. At illa venit et adorauit: et ait. Domine adiuua me. Cui domus non. Non est bonum sumere panem filiorum et dare canibus ad manducandum. Hebreorum more gentiles canes dicit. quod edebat sanguinem ut canes. Et est sensus. Veni curare israel pro mogenitum et nondum gentes. Cui illa. Etiam domine. Nam et canes telli edunt de micis qui cadunt de mensa dominorum suorum. quod dicitur. Verum est quod dicitis. Fac ergo mihi quod sit canibus. modicum panis tui impartire mihi. Et Iesus commendans fidem mulieris ait. Fiat tibi sicut vis. et statim sanata est filia eius.

De surdo et muto. Cap. LXXXX.

Iterum exiit de

finitibus tyri et venit ad mare galilee inter medios fines decapoleos. et puenit ad illam locum maris: cuius regione contra posita erat decapolis. et regio decem vicibus circa pellam et gadaram contra galileam. Et adducunt ei surdum et mutum. Et posuit digitos in auriculis eius et ait. Effeta. quod est adapere. Et ad eius imperium adaperse sunt aures eius et soluta est lingua illius.

De probatica piscina.

Capitulum LXXXI.

Ist hoc erat festus

Dies indecorum. Non determinat

quis: sed potest intelligi festum nouorum. id est pentecostes quia predictum est tam de pascha quam de collatione est iohannes Sequitur uero de scenophegia post de encenijs. Ascendit autem iesus ad diem festum. Erat autem hierosolymis publicana piscina cognoscata hebraice beithsaida: quoniam portio huiusmodi in qua iacebat multitudo languentium expectantium aquam motum. Angelus enim descendebat in eam quoniam et mouebat aquam, et qui postquam aquam motum descendebat in eam: sanus fiebat a quacumque detineret infirmitate. Probaton grece latine onis. Sic ergo dicta erat: quia in ea nabine hostias lauabant. Soler autem collecta aqua pisces non habes piscina dicit quasi officium subdiacones per contrarium. De hac morione incertum est strantes habent.

Arhinel erat aque batuli in templo quod officium subdiacones aqua sacerdoti ministri strantes habent.

quoniam cepit. Quod autem incertum esset quoniam moueri debebat inde prope dicitur quod languidi spiritus erant ibi. ad certam horam conueniret tamen si sciret. Tradit a quibusdam quod regina saba uisit in spiritu in domo salus quam nehotia dicebat. lignum uisite crucis. et nunciavit salomonem cum iam recessisset ab eo quod in eo moreretur quod dicitur quod occiso patre iudei et pederet locum et gereret. Quod tunc salomon defecit illud in terra. ubi post facta est piscina. Appropinquate autem tempore passionis christi superatus est quasi punctis christi. et exinde cepit motio predicta. Sed hoc non est authenticum. Eum autem sanasset ibi iesus hominem hunc. xxxviii. annos in infirmitate sua percipit ei ut tolleretur grabatum suum. et ibat ferens illud. Grabatum est lectus pauperum ubi tamen capit aliquid quid substratus est. dicitur a graba greco quod est caput. Erat autem sabbatum. Dicebat ergo iudei. Non licet tibi tollere grabatum tuum. Qui respondit. Qui me sanauit dicit ut ire et tollere illud. Cum quod quassent quis est ille. respondit. Nescio. Post inuenit eum iesus in templo et dixit ei. Sanus factus es: iam noli peccare ne deterius tibi contingat. Tunc homo nunciavit iudeis quod iesus enim sanauerat.

De zelo iudeorum quod christus filium dei se fecit. Caplm. XXXII.

Quoniam ergo argueret eum quod in sabbato operabatur aut illis: Patet me usque modo operari et ego opor. q. d. Non ser. dices tamen operari est pater ut putatis. sed spiritus operatur deus gubernando

erit eum quod in sabbato operabatur aut illis: Patet me usque modo operari et ego opor. q. d. Non ser. dices tamen operari est pater ut putatis. sed spiritus operatur deus gubernando

renouando ut permaneat condita. cum quod ego operor. ergo bonum est quod ago. Costat quod esse sacra mentum quod de rege sabbati legitur. Propterea ergo magis querebat interficere illum. quia pater suum dicebat deum. At iterum iesus. Pater dicitur filium: filius quod uult uiuificat. nec pater iudicat quicquam: sed omne iudicium dedit filio. quia et solus filius uenit in carne ut iudicaret mundum. argueret. et post in iudicio sola filij persona apparebit iudicis. et si quis profuerit a iudice inia: profuerit eam. Predictusque eis quod alii. antichristus ueniret non in nomine patris: sed suo. et cum recipere.

De refectioe quattuor milium de septem panibus. Caplm. LXXXIII.

Relictis illis

cus mare galilee in deserto. Turba multa ibi esset aut discipulis. Dissercor super turbam: quia tam triuo sufficiunt me. nec habent quod manducant. Cuius accipisset a discipulis septem panes et pisciculos panicos. percipit ut discubere super terram. Forate in alia refectioe circa pascha adhuc erat herba super terram. nunc autem pro seruoze terre illam non erat ibi herba: quia post pentecosten erant predictum. Satisfactis autem. milibus uirorum: ablig mulieribus et puillis. de fragmentis impleuerunt septem sportas. Est autem sporta uas de iunctis et folijs palmarum contexam.

De quodam ceco. Ca. LXXXIII.

Ascendens iesus

super nauim cum discipulis uenit in pre magedon. Eundem locum uocant mare dalmanuta. quia binomi erat. et oblit sunt discipuli tollere panes: et docebat eos. Cauete a sermone phariseorum et saduceorum et herodis. Cuius putaret se facile notatos de panum obliuione arguit eos de modicitate filij dei quia eo parte timebant posse egere. Secum marcum illum uenit hic cecum. Sed de silibus sufficit nobis aliquid ponere. Alia transim. quia conuocata sunt illis.

De professione fidei quam fecit petrus pro oibus. Caplm. LXXXV.

Erant autem iesus

in partes cesaree philippi. Philippi in termino iudee septentrionali constituit sibi ciuitatem quam uocauit cesarea philippi